

پیام توسعه آموزش جندی شاپور

دو فصلنامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

سال اول، شماره ۱، زمستان و بهار، ۱۳۹۰-۱۳۸۹

آموزش مجازی روشی مفید برای ارتقاء آموزش

مهدی سیاح برگرد*، عضو هیات علمی EDC، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

علیرضا اولی پور، عضو هیات علمی گروه بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

حسین کمیلی ثانی، عضو هیات علمی دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

احمد فخری، عضو هیات علمی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، اهواز، ایران

چکیده: ادامه تحصیل در دهه های اخیر به دغدغه اصلی اقشار مختلف مبدل شده است. کارشناسان می گویند بهترین محل تحصیل دانشگاهی است که شما را به هدفتان می رساند ... حتی اگر از آن ها دور باشید. از آنجایی که در سالهای اخیر استفاده از امکانات دانشگاه های مجازی در کشور رواج یافته است ولی استفاده از این نوع دانشگاه ها بدون نظارت بوده و بعد از فارغ التحصیلی باعث بروز مشکل برای فرد شده است در این دست نوشته سعی شده است با توضیح کوتاه به این معضل پرداخته شود.

کلید واژه: آموزش مجازی، تحصیلات تکمیلی، دانشجو

Email: Sayah_bargard@Hotmail.com

*نویسنده مسئول، کمیته نشر و انتشارات، EDC

مقدمه: سال هاست که تحصیل در دانشگاه های آنلاین در بین بسیاری از مردم رواج یافته است. تنها در ایالت متحده آمریکا بالغ بر یک میلیون نفر در حال گرفتن مدارک معتبر تحصیلی خود از این سیستم های آموزشی در رشته هایی چون آموزش و پرورش، پرستاری، فناوری اطلاعات، بازرگانی، حسابداری، مهندسی نرم افزار، حقوق جزایی، مدیریت مراکز بهداشتی و درمانی و سایر رشته های موجود هستند. پیش بینی می شود که تا سال ۲۰۰۷ از هر ۱۰ دانشجو یک نفر به طور تمام وقت در سیستم های آموزشی آنلاین ثبت نام کند. سایت تخصصی بزرگراه فناوری در گزارش پیرامون دانشگاه های آنلاین جهان و روند رو به رشد آموزش الکترونیکی مطالب ارزنده ای ارائه کرده است که خلاصه ای از این اطلاعات در این گزارش آمده است: دکتر مایکل کری (Karry Michael) دانشیار

فناوری تعلیم و تربیت دانشگاه جورج واشنگتن در این باره می گوید: "مردم وقتی به سیستم های آنلاین آموزشی نگاه می کنند، تصور می کنند که این سیستم ها به سیستم سنتی لطمه وارد می کند. ولی من فکر می کنم در کل، سیستم آموزش و پرورش در حال رشد و تکامل است. بسیاری از افرادی که به واسطه داشتن کار تمام وقت و یا والدینی که مجبور به نگهداری از اطفال خود هستند و امکان شرکت در کلاس های سنتی و متداول را ندارند، می توانند به راحتی از طریق اینترنت به تحصیل خود ادامه دهند."

آموزش از راه دور برای اولین بار در قرن ۱۹ به عنوان تحصیلات مکاتبه ای (Stubby Correspondence) شناخته شد. پس از چندی تحصیلات مکاتبه ای با استفاده از سیستم پستی فراگیر شد و مدارس و دیگر موسسه های دارای صلاحیت به ارائه آموزش از راه دور با استفاده از پست پرداختند و ارتباط نوشتاری معلمان و دانش آموزان را برقرار کردند.

تعریف آموزش مجازی: منظور از E-Learning یا آموزش الکترونیکی به طور کلی بهره گیری از سیستم های الکترونیکی مثل کامپیوتر، اینترنت، دیسک های چندرسانه ای، نشریه های الکترونیکی و خبرنامه های مجازی بظایر این هاست که با هدف

کاستن از رفت و آمدها و صرفه جویی در وقت و هزینه و در ضمن یادگیری بهتر و آسان تر صورت می گیرد. سیستم های آموزش الکترونیکی گاهی می توانند جایگزین کلاس های حضوری هم باشند. در عین حال برای افراد سخت کوش و علاقه مند می تواند مکمل کتاب و کلاس باشد. در یک جمله می توان گفت E-Learning آوردن یادگیری برای مردم است به جای آوردن مردم برای یادگیری. در یادگیری الکترونیکی غیراز اینترنت، دیسک های آموزشی، ویدئوهای آموزشی و همچنین ماهواره استفاده می شود. آمار نشان داده است که در سال ۱۹۹۹ بالاترین روش آموزش الکترونیکی با ۵۳ درصد مربوط به دیسک های آموزشی می شده است، ولی برای سال ۲۰۰۶ پیش بینی می شود که E-Learning مقام اول آموزش را با ۶۳ کسب کند.

آینده سیستم آموزشی آنلاین چنان روشن است که روبرت مرداک غول رسانه ای جهان هم اکنون در حال سرمایه گذاری در جهت راه اندازی بزرگ ترین دانشگاه مجازی دنیاست. E-Learning باعث رشد اقتصادی شرکت ها و مراکز تجاری در دنیا شده است. مرکز IDC اعلام کرده، رشد اقتصاد در زمینه E-Learning در سال ۲۰۰۰ از ۳/۴ میلیارد دلار به ۲۲/۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۴ رسید که این رقم یک رشد ۶۸ درصدی را در هر سال نشان می دهد.

آموزش الکترونیکی روش های آموزشی کنونی را تکمیل می کند و در بعضی از موارد جایگزین آن میشود. یکی از رویکردهای اصلی آموزش الکترونیکی، آموزش ترکیبی به معنی به کارگیری بیش از یک رسانه در امر آموزش است که از این موارد می توان به ترکیب آموزش توسط معلم و ابزارهای بر پایه وب اشاره کرد که البته با این روش، آموزش الکترونیکی جایگزین آموزش کنونی نمی شود، بلکه آن را تکمیل می کند. هرچند که در موارد بسیاری آموزش الکترونیکی به تنهایی می تواند پاسخ گوی نیازهای آموزشی باشد.

ارتباطات مجازی: تحقیقات صاحب نظران نشان داده است که ۷۵ درصد از کلاس های آنلاین به طور غیرهم زمان انجام می شود. این به این معناست که دانشجویان می توانند به راحتی با استادان خود ارتباط برقرار کرده و در کلاس درس شرکت کنند، بدون اینکه این کار را

هم زمان با استادان و یا سایر دانشجویان انجام دهند. این خاصیت به ویژه برای دانشجویانی که در نقاط دیگری از جهان دارای ساعات متفاوتی با مرکز آموزشی هستند بسیار ارزشمند است. البته سیستم های آموزشی آنلاین نیز در شرایط خاصی ایجاب می کنند که استادان و دانشجویان هم زمان وارد سیستم اینترنت شوند.

برخلاف اینکه در آمریکا استفاده از اینترنت با سرعت بالا در حال افزایش است، هنوز تعداد زیادی از دانشجویان سیستم های آموزشی آنلاین از روش های مطمئن اینترنت با خط تلفن استفاده می کنند.

هزینه کلاس ها: یک نکته مهم که باید آن را برای کلیه سیستم های آموزشی آنلاین و غیرآنلاین مورد توجه قرار داد، هزینه است. گرفتن مدرک در کل هزینه بر است. سیستم های آموزشی آنلاین در نگاه اول ارزانتر از سیستم های سنتی به نظر می رسند.

در یک نگاه گذرا و سطحی ممکن است که کاربران تصور کنند سیستم های آموزش و پرورش آنلاین ارزانتر هستند، چراکه این مراکز آموزشی قیمت های کمتری را ارائه می دهند و دانشجویان در کلاس های کمتری شرکت می کنند.

اما چنانچه به طور کلی به این مسئله نگاه کنید، در می یابید که هر دو سیستم در واقع دارای هزینه یکسانی هستند. در صورتی که هزینه های مربوط به شهریه ثبت نام و تهیه وسایل و مواد لازم برای کلاس های آنلاین در نظر گرفته شود، درمی یابیم که این دو سیستم تقریباً یکسان هستند.

اما سیستم های آموزشی آنلاین به ویژه برای دانشجویان بین المللی بسیار مقرون به صرفه هستند، زیرا آن ها می توانند در هزینه هایی چون هزینه مسافرت و تهیه مسکن و هزاران هزینه های کوچک دیگری که به دنبال نقل مکان به یک منطقه جدید پدیدار می شود، صرفه جویی کنند. علاوه بر صرفه جویی های مالی، شما می توانید با شرکت در کلاس های آنلاین در وقت خود نیز صرفه جویی کنید.

ارزیابی مجازی: به منظور ارزیابی مراکز آموزشی آنلاین، دانشجویان به طور معمول به چهار نکته اصلی توجه می کنند: "اعتبار، عوامل تکنولوژیکی، نام دانشگاه و مرکز آموزشی و البته هزینه." اعتبار و امتیاز یک مرکز آموزشی از اهمیت بسیاری برخوردار است. هر

چقدر یک مرکز آموزشی از اعتبار بیشتری برخوردار باشد، دارای سیستم آموزشی بالاتری نیز خواهد. از نظر عوامل تکنولوژیکی هم دانشجویان بیشتر خواهان سیستم هایی هستند که بتوانند در آن با استادان و سایر دانشجویان ارتباط برقرار کنند، نه سیستم های خشکی که فقط دارای مطالب درسی بوده تا دانشجو بتواند آن ها را چاپ کند و به خاطر بسپارد و یا جلسات بحث یک طرفه ای که دانشجو می تواند سوالات خود را در آن مطرح کند. در این جاست که مسئله آنلاین بودن غیرهم زمان و همچنین نوع سیستم ارتباطی اینترنتی که یک مرکز آموزشی طلب می کند مطرح می شود. اعتبار نام دانشگاه بسته به انواع رشته هایی که هر مرکز به طور آنلاین ارائه می دهد و همچنین جامعیت مدارک آن ها تعیین می شود. در نهایت یکی از عوامل اصلی جهت ارزیابی دانشگاه های آنلاین هزینه آنهاست.

عوامل فرعی دیگری نیز در این ارتباط مورد توجه قرار می گیرند. برای مثال تعداد دانشجویان هر کلاس چند نفر است که در پاسخ این سوال باید بگوییم تعداد مناسب برای کلاس های آنلاین معمولاً ۱۵ نفر است. برای دانشجویان بسیار مهم است که بدانند استادان آنها با چه ضوابط و کیفیتی برای تدریس انتخاب می شوند.

بهترین دانشگاه های آنلاین:

دانشگاه فینیکس: WWW.Phoenix.edu

رشته های آنلاین ارائه شده: این مرکز آموزشی ۲۳ رشته مختلف در سطوح لیسانس و فوق لیسانس در زمینه های پرستاری، حقوق جزایی، بازاریابی و آموزش و پرورش ارائه می دهد. علاوه بر این، این دانشگاه دوره های کوتاه مدتی را به همراه گواهی مربوطه ارائه می کند. پرتفردارترین رشته های این مرکز عبارتند از فناوری بازرگانی، آموزش و پرورش و بهداشت و درمان.

دانشگاه والدن: www.walben.edu

رشته های آنلاین ارائه شده: دانشگاه والدن دارای ۲۴ رشته مختلف آنلاین است. رشته بازرگانی و امور اداری تنها رشته لیسانس این دانشگاه است. بقیه رشته ها مانند بهداشت عمومی، بازاریابی، روانشناسی، علوم انسانی و سایر رشته ها در سطح فوق لیسانس ارائه می شوند.

دانشگاه دوری www.BEVRY.EBU

رشته های آنلاین ارائه شده: بازرگانی و مدیریت اداری، سیستم های اطلاعات کامپیوتری، فناوری اطلاعات بهداشتی، فناوری اطلاعات، مدیریت ارتباطات و شبکه، سیستم اداری شبکه، مدیریت فنی.

دانشگاه رجیس: www.regis.org

رشته های آنلاین ارائه شده: بازرگانی و امور اداری، فناوری اطلاعات، علوم کامپیوتر، مدیریت، امور اداری، عمومی، مهندسی نرم افزار و رشته های مختلف دبیری.

دانشگاه آیو: www.aiu.edu

رشته های آنلاین ارائه شده: بازرگانی و امور اداری، مدیریت مراکز درمانی، توسعه و روانشناسی سازمانی، بازاریابی، فناوری اطلاعات، ارتباطات دیداری، حقوق جزایی و تعلیم و تربیت.

References:

Dabbagh, N., & Bannan-Ritland, B. Online learning: Concepts, strategies, and application. Pearson Merrill Prentice Hall.2005. Pp. xix + 348.

Moore, M., & Kearsely, G. Distance education: A systems view, 2nd edition. Thomson/Wadsworth.2005. Pp. xxii + 368.

Simonson, M., Smaldino, S., Albright, M., & Zvacek, S. Teaching and learning at a distance: Foundations of distance education, second edition. Merrill Prentice Hall.2003. Pp. xvii + 302.

Virtual learning useful way to improve education

Mehdi Sayyah^{1,*}

Alireza Olapoor¹

Hosein komeili sani¹

Ahmad Fakhri¹

¹: Faculty member of Jundishapur University of medical science,Ahwaz,Iran

*: Corresponding author Publishing and Publications Committee of EDC

Email:Sayah_bargard@Hotmail.com

Abstract: Education in recent change to the main concern. Experts say college education is the best place that brings you to the goal, Even if you are away from it. Since recent year's virtual education is expending. The use of this type, but without supervision and universities after graduation cause problems .Aim of manuscript is reviewing this problem.

Key words: Education, Virtual University, Evaluation